

Tänkt och känt : [dikter] /

Åkerman, Gustaf

81 A Br.

National Library
of Sweden

ÅKERMAN, J. G.

Tänkt och känt

lett. br.

(Bv)

o

Uppsala
1911

A_KERMAN. J. G.

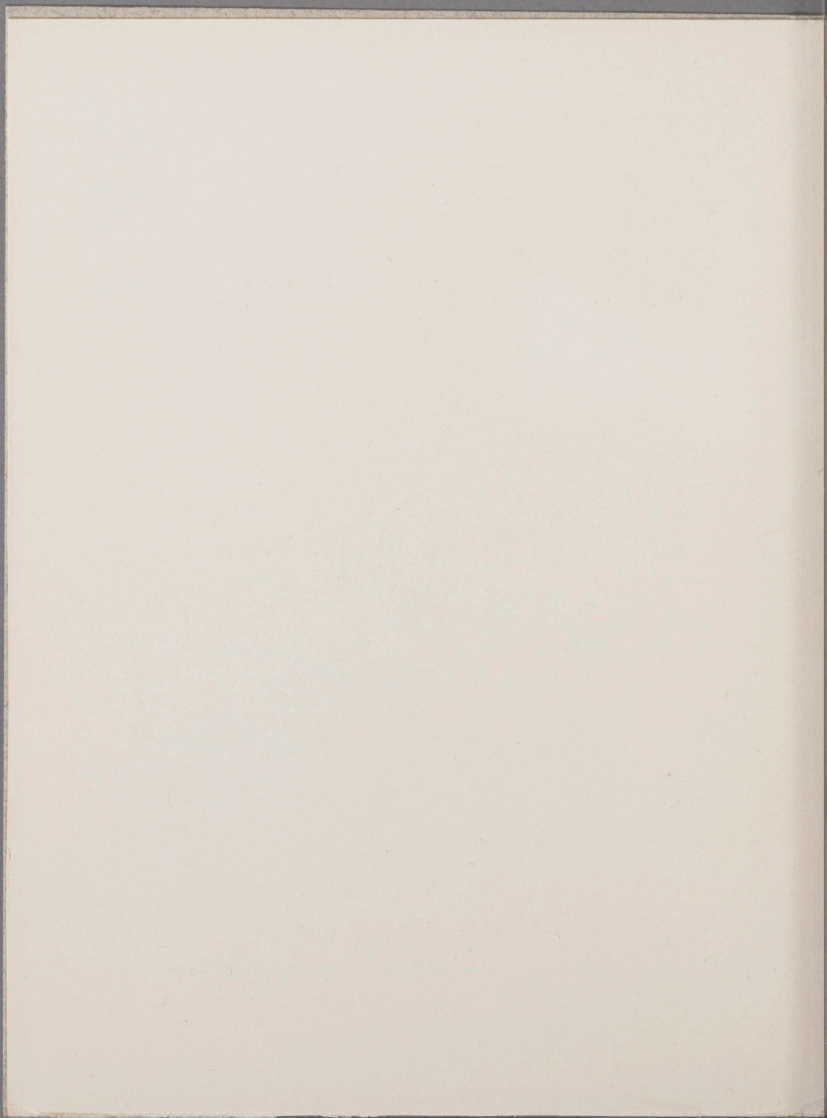
Vatt. Sv.
(Bv)

Tänkt och kändt

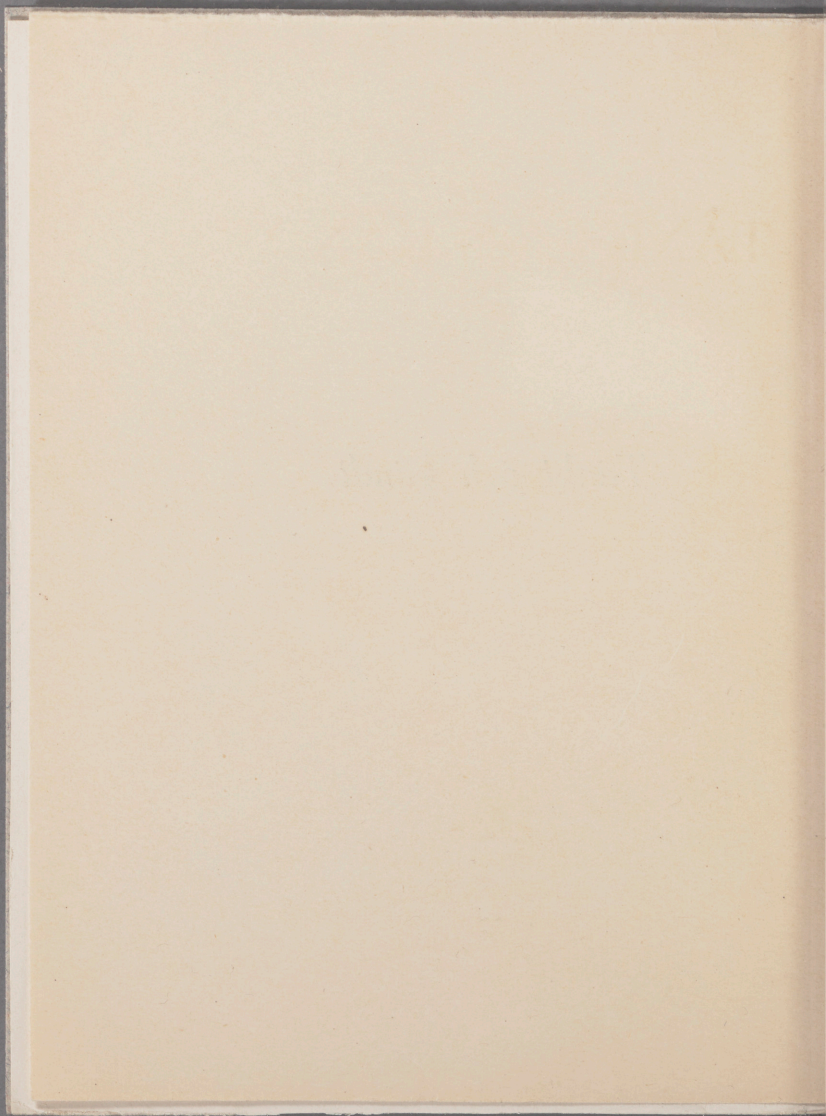
Af

L. Norblads Bokhandel, Uppsala

Tänkt och kändt

TÄNKT OCH KÄNDT

AF

F. Ω.

L. NORBLADS BOKHANDEL
UPPSALA

UPPSALA 1911
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

Till

Margarita!

*Så tänkte och kände jag,
därför skref jag så.*

Aftonfrid.

(Vid hafvet.)

Sänk dig öfver världen
Ljufva afton frid,
Segrande på färden,
Öfver jordens strid.

Sprid dig öfver vågen,
Som så brusat nyss!
Dämpa sorg i hågen
Med din milda kyss!

Öfver berg och dalar
Svep din mantel skön!
Stäm i skogens salar
Allt till aftonbön!

Stormens ande mana
Att sig lägga ned!
Låt naturen ana
Evigheters fred!

Uti mänskohjärtan
Släck hvar lustas brand!
Salfva gjut i smärtan
Med din mjuka hand!

Sänk dig i mitt sinne
Som en fläkt från Gud;
Väck till lif därinne
Varma böners ljud.

Gustaf Vasa och skidlöparne.

Så djup låg snön kring mark och skog,
Från nordan vinden bister drog
Och öfver Dalaälven slog
En bro af iskristaller.
På himmel, blå som slipadt stål,
Snart vintersol, likt mattadt bål,
För dagen nått sin vandrings mål
Och kvällens skymning faller.

Men öfver snön, så hvit och ren,
Två skuggor spöklikt glida hän.
På ödslig slätt, bland skogens trån
Dem böjda skidor bära.
De skynda i ett ensamt spår,
Som öfver vida snöfält går
På höjd, i djup, bland skogens snår,
Och målet syns ej nära.

De löpare af dalamän
Sändts ut att kalla hem igen
Den siste Sturens tappre vän
Att Sveriges frihet skydda:
På Mora kyrkovall han stod
Likt en, som vill i heligt mod
För landet offra lif och blod
Och värna hvarje hydda.

De ila utan rast och ro
Trots vargars tjut och tjut af lo;
De akta ej på björnars bo
I skogens dunkla gömma.
De löpa, som det lifvet gällt,
På sol- och månbelysta fält;
För dem ej natten hinder ställt;
För plikten allt de glömma.

Ty deras värf är stort och kärt
Och mången svettens droppe värdt,
Det hade blifvit dem beskärtdt,
Då man dem snabbast funnit.

»Framåt!» är deras lösensord,
»Framåt! på snöhöljd fosterjord,
Framåt! trots isig vind från nord,
Tills flyktingen vi hunnit!«

Så går den riksbekanta färd
Från hemmets lugna, varma härd
Mot fjällens vida, vilda värld,
Dit skidans spår dem leda.
Ren' dag och natt och dag igen
Har flytt för dessa morske män,
Men ingen af dem tänker än
Att hvilobädd sig reda.

Då glimmar uti kvällen sen
Ett ljus, som ej är månens sken,
Men liknar eld på spiselsten,
Som sprider ljus kring härden.
Dess flamma lyser mild och skön,
Den strålar upp mot höjdens krön,
Där nu uti den mjuka snön
Går fram den snabba färden.

De hunnit fram till skogens bryn
Och vända kosan emot byn,
Då plötsligt inför deras syn
Den sökte för dem träder.
Ung är hans kind och len hans lock
Af vadmal sömmad är hans rock,
Men ur hans öga glänser dock
En själ från hjältefäder.

»Kom åter, Gustaf, Vasars son,
Som nödgats fly det land ifrån,
Som tanklöst vägrade det lån,
Du i ditt mod det bjudit.
Sorgtidender rundt landet gått
Och äfven våra bygder nått.
Vi minnas, hur bland oss du stått
Och hur din varning ljudit.»

»Vänd åter till ditt land igen
Och kämpa för dess frihet än!
Så bedja alla dalamän;
Till strid du oss skall föra.

För landets frihet blif en tolk
Och svekets ränker, hatets dolk
Skall Gud och gamla Sveriges folk
För dig med makt förgöra.»

Regementets son.

(Sköfde husarer.)

En gosse kom i kasernen in.

»Ack! säg, hvad vill du väl gossen min?»

»Jag är så hungrig, så hungrig så — — —

O! Låt mig endast en brödbit få.»

Nu brödet fick han och sofvel med.

Och åt han gjorde med fullt besked.

När aftonskymningen faller på,

Han synes åter därute stå.

»Ack! säg, hvad vill du väl gossen min?»

»Jag ville komma till Eder in;

Ty mörk är natten och lång och kall.

O, låt mig sofva i Edert stall.»

Nu in han kom ifrån köld och snö

Och sofva fick han i stallets hö.

Ej förr han sofvit så varmt och godt

Och vård af vänliga händer fått.

Sitt bidrag gifver nu hvar husar
 Åt pilt, som trasig och hungrig var.
 Vål grof är handen, men se, så ömt
 Den lille smekes, som ej han drömt. — — —

Den nästa dag står han åter där.
 Den lille känner sig hemma här.
 Från barnaögat en tårfull blick
 Så bedjande emot truppen gick.

Sitt hem nu pilten fick i kasern.
 Som fader truppen gaf honom värn.
 Och alla gåfvo med fröjd sin skärf
 Att honom skydda från allt fördärf.

Nu blef han tvättad och klippt och klädd
 Och fick han hvar afton sin varma bädd.
 Och kind, som förr var så blek af nöd,
 Af riklig mat blef båd' rund och röd.

Nu truppen fröjdar sig åt sin son,
 Som kommit till dem som ofvan från.
 Så många fäder den pysen har,
 Att rent han glömmet sin rätte far.

»Säg gossen min, hvad du ärnar bli,
När från oss alla du blifvit fri?»

»Hos mina pappor jag stannar kvar
Och blir lik eder en god husar.»

Tempelreningen.

Till tempelgårdens gångar svallar
Likt Jordans böljor Abrahams ätt;
Och in i pelarprydda hallar
Ses folket samla sig så tätt.

Med silfverton trumpetens ljuder
Från gyllne tempeltinnars höjd,
Och högtidsklädda skaror bjuder
Till påskafestens ljufva fröjd.

De re'n i tidig morgontimma
Församlats hit från stad och land
Att skåda offerelden glimma
Vid vård af vigda prästers hand.

De kommit för att offer bära
Åt Abrahams och Isaks Gud,
Att för hans nåd ge honom ära
Med offerrök och böners ljud.

Tänkt och känt.

Skriftlärde herrar, gamla, visa
I templets gångar skrida fram
Och för hvarandra högljudt prisa
Sin härkomst ifrån Juda stam.

Hit kommer fariséers skara
Med tänkeskrift på bröst och bård,
Ostraffliga de tro sig vara;
Om lagens helgd de taga vård.

Till tempelhögtid också hastar
I vantro bunden saducé.
En hånfull blick han kring sig kastar;
Af vana vill sin gärd han ge.

Men invid templets tröskel dröjer
Föraktad publikan, som dock
Mot himlens herre ödmjukt höjer
Ett tårefuktadt ögonlock.

Längst framme invid kolonaden
Det står en man i enkel dräkt.
En främling synes han i staden,
Om ock en son af Abrah'ns släkt.

Han är så skön som morgonsolen,
Som ljus och värme jorden ger.
Och glänsande som nådastolen
Hans öga omkring templet ser.

Det strålar kärlek ur hans öga,
Gestalten är så ädelt ren;
Han synes kommen från det höga
Af himlens glans ett återsken.

Till allt hans ljusa blickar tränga,
Men vemod tecknar snart hans drag:
Han ser, hur präster rökverk svänga
Och offra enligt Moses' lag;

Han flamman ser på offerhällen
Och blod på helgad altarrand. —
Från tidig morgon intill kvällen
Går röken ifrån offrens brand —.

Han ser de högtidsklädda söner
Af Abrah'ns ätt, af Juda stam
Med jubelsånger, bot och böner
För Herrens anlet' träda fram.

Han ser ock, hur i templet föres
En brokig marknads mångleri,
Han hör, hur tempelfriden störes
Af salubjudna djurens skri.

När allt han ser, han pannan sänker
Mot jorden uti kvalfull sorg;
En tår uti hans öga blänker:
»Guds tempel är ett salutorg!»

En stund han då stillhet dröjer;
Som vore han försänkt i bön,
Men snart sitt hufvud åter höjer
Så hög, så majestätiskt skön.

I tempelhus så tyst det blifver,
Hvar män'ska hör sitt hjärta slå:
En oförklarlig ångest drifver
Hvar lyftad fot att stilla stå.

Hvartenda öga spändt sig riktar
Mot främlingen i templets midt.
Nu fariséens stolthet sviktar
Och växlarn glömmet mitt och ditt.

Hvad är? . . . Hvad är det? . . . Hvad skall hända?
 Nu dallrar genom hvarje själ.
 Men Herrens fromma tanken vända
 Mot löftet till Guds Israel.

Då genom tempelhalvfen tränger
 En röst så ren, så underbar.
 Hans är den rösten. Handen svänger
 Ett tåg, som form af gissel har.

»Min faders hus», nu ljuda orden,
 »Till bönehus han Eder gaf;
 Men I med alla saluborden
 En röfvarkula gjort däraf!»

Han framåt emot mängden skrider,
 Som ryggar undan med ett skri.
 Uti hans hand sig gisslet vrider.
 De tro sig se en blixtdäri.

Likt upprördt haf ses hopen svalla
 Mot tempelgårdens gångar ut.
 Till marken penningborden falla
 Och handeln får ett snöpligt slut.

I stoftet silfversiklar ligga
 Och trampas ner af hvarje fot,
 Men ingen ser dem. Alla tigga
 I skräck om hjälp mot domarns hot.

Fast ingen han med handen rörde,
 Ses alla för hans eldsblick fly.
 Uti hans ord Guds röst de hörde
 Likt tordön ifrån himlens sky.

Snart allt och alla ha' försvunnit
 Ur Herrens helga tempelgård.
 Han ensam dröjer, som har brunnit
 Af nit för helga husets vård.

Hvar är den högtidsklädda skara,
 Som kommit hit att möta Gud?
 Hvar kunna prästerna väl vara?
 Af Levi barn hörs ej ett ljud.

* * *

En publikan vid tröskeln dröjer
 Ännu i hopp och bäfvan kvar
 Han ropar högt och blicken höjer:
 »Nu templets Herre kommit har!»

Tiggarflickan.

Hon satt vid källans klara rand
Den bleka tiggarflickan
Och sökte med sin magra hand
I nätta klänningsfickan.
Hvad fann hon där? En brödbit hård
Med möda fådd på närmsta gård.

Med källans vatten och sitt bröd
Hon vill sin hunger stilla.
Hon är ej van vid öfverflöd
Den faderlösa lilla.
Den enda läckerhet, hon fann,
Var tåren som från ögat rann.

Hon har ej hem, ej egen härd,
Ej syskonring som andra;
Hon ensam i den vida värld

Från hus till hus får vandra.
Och mången natt blir himlen blå
Det enda tak, som hon kan få.

I sömnen ibland hedens ljung
Hon snart sin sorg förglömmar.
Om dagens börda varit tung,
Hon då i glädje drömmer
Om mat så god, om bädd så varm
Och om en moders hulda barm.

Nu kransar ljuven hennes bädd
I sommarnattens timmar,
Kanske en gång vid drifvas brädd,
När vintrig måne glimmar,
Hon sjunker ned i snön och dör,
Där ingen hennes nödrop hör.

Men du, som äger hus och hem
Med mat och kläder varma,
Tänk någon gång på alla dem,
Som irra kring så arma!
Gif dem utaf ditt öfverflöd
Till skydd och vård, till hem och bröd!

Slut icke hjärtats dörrar till,
Låt kärleken få tala!
Den gode mästaren ju vill
De lidande hugsvala.
Och du hans ärenden får gå
Och tjäna honom i de små.

Julafton-tankar.

Om jag i dag ägde makt i min hand,
Jag skulle skynda kring Sveriges land
Att lätta lidande, lindra nöd
Och bära till hungrande jule-bröd.

Då skulle jag smyga så tyst på tå
Till bäddar fram, till slumrande små,
Och gömma där utaf ingen sedd
En jule-gåfva till glädje beredd.

Jag skulle gå in i fångarnes hus
Och tala med dem om Julens ljus,
Som lyser ej blott från granens topp,
Men bär från himlen försoningens hopp:

»Du fånge så arm i ditt mörka tjäll,
Till dig bär jag bud i Jule-kväll,
Att född är han, som lösa förmår
Och läka kan alla blödande sår!»

Jag skulle ta' bort ur drinkares hem
De halftömnda krus och gifva dem,
Hvad icke förr i de hemmen fanns:
En glädje, som aldrig ur glasen vanns.

Jag gåfve dem kärlek, jag gåfve tro,
Som hoppet föder i torftigt bo;
Ett sinne nytt jag skulle dem ge
Och komma tårade ögon att le.

De frusne jag gåfve en klädnad varm,
De moderlöse en moders barm,
Ett hem åt hvar hemlös vandringsman
Och mat åt hvar hungrande, som jag fann.

Jag skulle gå in i de rikes hus,
Där rummen skimra af kronors ljus,
Och blanda däri en stråle skär
Af ljus, som från kärleken kommet är.

Till nyfödd glädje, till strålände hopp,
De kalla hjärtan jag värmdo opp.
Jag skulle torka hvar sorjetår,
Som ned öfver fårade kinder går.

Jag skulle strö glädje i alla hem
Från himlens ljusa Jerusalem.
Jag ända skulle all strid, all nöd
Med kärlekens rikaste öfverflöd.

Dock — intet jag mäktar. Jag intet har.
Jag därför beder: O, Herre, var
Oss alla nådig i Jule-tid
Och kom till alla med kärlek och frid!

Gif rikligt af kärlek åt en och hvar,
Att den, som äger, åt den ej har
Må dela med sig allt, hvad han kan,
Af alla de håfvor, som själf han vann.

Må vi med hvarandra till krubban gå
Och glädjas öfver att tjäna få
I tro och hopp på det barnets namn,
Som sluta all världen vill i sin famn.

Syner.

Jag såg henne nyss på molnets rand
Med vingar hvita som snö.
Hon stod för ögat i solens brand,
Som lyste kring land och sjö.

Mot hvita dräkten sig solen bröt
I tusende strålars glans.
Kring pannan tätt sig en gloria slöt,
En skimrande stjärne-krans

Med bländande hand en vink hon gaf:
En hälsning från högre värld,
Att bandet ändock ej slitits af,
Som knöts på gemensam färd.

Ett leende ljuft som vårlig dag
Kring anletet utbredd låg.
En ren gestalt i nyfödd behag
Mitt tårade öga såg.

Men molnet gled genom rymden bort,
 Som dimman för solen går.
 Min syn var ljufelig. Men ack! så kort.
 Jag åter så ensam står.

* * *

På aftonens sky, när skuggan kom
 Och solen i skog sjönk ned,
 När månen vände till jorden om
 Och kvällen mot natten led,

Ånyo jag såg den ljusgestalt
 Förklarad för ögat stå.
 Hon var densamma så ljuf i allt
 Med strålände ögon blå.

Den ljufva synen jag ofta ser
 Mot himlens blånande sky.
 Bland brystna moln hennes anlete ler,
 Det ler i nedan och ny.

Det ler, när morgonrodnaden går
 I öster på solens bud
 Och strålar så ljuft, när solen står
 I middagshöjd, likt en brud.

Hon nickar till mig vid västans sus,
När solen dalar om kväll;
Han skymtar fram under stormens brus
Bland strömoln på himlens päll.

I molnens remnor, bland stjärnos här
De hvita vingar jag ser.
De säga, att hon där uppe är,
Där ingen smärta är mer.

Säg, vill du bringa en hälsning än
Till mig, som så ensam går?
Säg vill du torka en gång igen
Ifrån mitt öga en tår?

Jag vet, du ville; men vingars par
Allt högre bära dig opp.
Men tröslös går jag på jorden kvar
Och saknar lifsmod och hopp.

Ett minne.

Om dig, lilla barnet, jag drömde
I mörkaste stunder jag haft,
När bräddfyllda bågarn jag tömde
Af sorgens och lidandets saft.

Om dig, lilla barnet, jag drömde,
När solen sjönk ner på min stig,
När skuggor från grafven bortgömde
All lycka och sällhet för mig.

Förborgadt låg djupt i mitt sinne
Sen talrika dagar och år
I glömska ett slumrande minne
Så ljust som den soliga vår.

Det gömmts under fallande bladen
Af minnenas krans tills i dag,
Med ens steg det fram uti raden
Af minnen med soligt behag.

Ett eko nu hörs i mitt hjärta
Så klart af två barnsliga ord.
De kallats till lif af min smärta
Som ros utaf vårsol ur jord.

I själen de värmande sprida
En aning om glädje och hopp.
När tankarne irra för vida,
De hejdas af dem i sitt lopp.

Jag lyssnar. De orden — de ringa
Till hälgsmål djupt in i min själ.
Lik klaraste klockspel de klinga
Från fordom. Jag minns dem så väl.

För mig de på lidandets törne
Den ljufvaste ros lockat fram.
Dess doft har jag njutit tillförne
Från ros på den ädlaste stam.

Om dig, lilla barnet, jag drömmer
Och drömmen är fager och ljus;
Min krossade lycka jag glömmer
En stund ibland grafvar och grus.

Tänkt och känt.

Om dig, lilla barnet, jag drömmer.
Men drömmarne äro blott skum.
Med läppen mot randen jag tömmer
Min lidandesbägare stum.

Om dig, lilla barnet, jag drömmer,
Att rosor slå upp, där du går.
En bild i mitt hjärta jag gömmer,
Fast fuktad af saknadens tår.

Vid folianten.

Det skymtar mellan bokens blad
En bild så ljus och fager;
Den skymtar ifrån rad till rad
I hvarje bok jag tager.

Där syns ett anlet' ljuft och gladt,
Som ständigt mot mig nickar
Och gömmer bokens visdomsskatt
För mina häpna blickar.

Ack säg, ack säg mig, hvem är du?
Du är min Margarita.
Du är som förr densamme nu,
Min sköna pärla hvita!

Ditt öga skrattar, munnen ler
Och bildar grop i kinden;
Från pannan faller locken ner
Som förd af västanvinden.

Titt ut du leker på hvar rad
I digra folianter;
Du trampar gladt på hvarje blad
Och ler från bladens kanter.

Du lilla slända, trolsk och rar
Kan du ej vara stilla?
Du ser ju, att du ändå far
Med bokens blad för illa.

Betänk, att visdom ligger här
I hvarje rad begrafven,
Att bakom orden ande är
Som bakom barken safven!

Jag bladen läser rad för rad,
Men hvad jag läst, jag glömmer.
Jag åter läser samma blad
Men blott om synen drömmer.

Så faller boken ur min hand,
Mitt sinne du förvirrar
Och uti fagra drömmars land
Med dig min tanke irrar.

Oskuld.

Du är en fager blomma
Med ljufvaste behag.
Jag såg dig mot mig komma
En solig sommardag.

Och klarare blef ljuset,
Som ifrån solen gick;
Allt ända ned till gruset
En gyllne färgton fick.

Från fågeln sången hördes
Mer ljuf i melodi,
Från väster vinden fördes
Med harpospel uti.

Kring skogens jättestammar
Med gröna kronor på
En gyllne gloria flammar:
De sin förklaring få.

I klarhet glänsar strömmen,
Där älfvor tråda dans:
Gestalt tar barndomsdrömmen
Med drömmens fulla glans.

Af ljuset nejden fylles
Likt skyn af norrskensprakt,
Och vägens sand förgylles
Utaf din oskulds makt.

*

Du är en älsklig blomma,
Så fin, så vek, så spröd.
Jag såg dig mot mig komma,
När dagen afsked bjöd.

Du var så len om kinden
Som nyponblommans blad,
Med locken lekte vinden
Så yster och så glad.

Jag såg ditt öga stråla
Så djupt som Mimers brunn,
Och purpurfärgen måla
Din fina, veka mun.

Kring röda läppar lekte
Ett leende så gladt,
Som likt ett solsken smekte
Till ljus en dyster natt.

Ej »blixtn ur sköldmöns blickar»
Hos dig jag skåda fick.
Ditt öga ler och skickar
Så hjärtevarmt sin blick.

På hjärtegodhet tyder
Dess ljusa, varma glans,
Och tårens pärla pryder
Dess silkeslena frans.

*

Du är en liten blomma
Som snön så hvit och ren,
Jag såg dig mot mig komma
I middagssolens sken.

Du är så ren och fager
Konvolvelns krona lik,
När hon i sommardager
Slår ut sin mantelflik.

Du ljusa, rena, ljufva,
I oskuld för min syn
Likt arkens hvita dufva
Du sväfvar som från skyn.

Likt henne frid du skänkte
Åt fridlös vandringsman,
Och balsamdroppar stänkte
Uti de sår, du fann.

*

Du är en snöhvit blomma
Med fin och ljuflig doft.
Må på din kalk ej komma
Ett grand af orent stoft.

Resignation.

I

Tröstegrunder.

Broder! Du är ensam vorden
I din strid för dagligt bröd.
Adam ensam var på jorden,
Innan kvinnan kom till stöd.
Ensam var han stark i striden
För sin renhet, för sin dygd,
Inga sorger störde friden,
Ej han kände ångrens blygd.

Är du ensam, sök din styrka
I ditt manligt hvälfda bröst!
Ej du må som barnet yrka
Vid en motgång andras tröst.
Gudsbelätet är dig gifvet
Uti djupet af din själ.
Styrkans bud är därmed skrifvet.
Följ du det och dig går väl!

Tag ej efter veklig klagan,
Som från svaga väsen gå!
Böj dig ödmjukt under agan
Men stå stark i hopp ändå!
Efter regn och mulna dagar
Solen ändock träder fram;
Och när våldsamt stormen jagar,
Står dock säker ekens stam.

När du dina vänner mister
Och du sveket röna får,
Stå som nordan, kall och bister!
Han på på nyckfull sommar rå'r.
Klaga ej i dådlös smärta
Öfver tidens onda svek;
Bär din sorg uti ditt hjärta
Och ej såret vekligt smek!

Lär dig något af graniten,
Som din boning har till grund!
Den är ärrig, kanske sliten
Efter mången stormig stund.

Men den håller. Styrka finnes
Trots de många ärr och år:
Utan motstånd icke vinnes
Segrar. Nederlag du får.

Nederlag har skam i följe,
Blödigg klagan likaså.
Liksom puppan i sitt hölje
Dina sår du gömma må.
Världen spejar på det pansar,
Som din själ i striden bär,
Och förtalets hvassa lansar
Stinga fort, där brista är.

I ditt väsens djup dig samla!
Ensam, själf för dig var nog
Ej likt blinde må du famla
Efter stöd, som annan tog!
Låt dem fara. Andra finnas,
Som din vilja vinna kan.
Kan i dag ej målet hinnas
Bida tiden! Var en man!

Faller huset i ruiner
Utaf tidens stormar bräckt,
Om af dolda skademiner
Du då mötes, håll dig käckt!
Hör ej på förtalets tunga,
Lyssna ej till andras tröst,
Låt ej hämndepilar ljunga
Emot falska vänners bröst!

Tacksamt tag, hvad godt dig bjudes,
Fordra ej, kräf intet ut!
Uti nöden snart förljudes,
Hvem som trofast är till slut.
Egna krafter bygga huset
Säkrast ifrån grund till tak,
Och det arbetet tål ljust
Likt en oförfalskad sak.

Modlöst inga vapen kasta
Lik en feg, som flyr ur strid,
Men till nya plikter hasta!
Gud är god och världen vid.

Lita ej på löften hala,
Ty du vet ändock ej, hvar,
Under vackra ord men hala,
Svekfull dolk sin skida har.

Resignera därför broder
Under allt, som möta kan!
Res ej synligt tårestoder
På de grafvar här du fann!
Resignera i din smärta,
Skrinlägg bakom lås din sorg,
Himlens tröst uti ditt hjärta
Vare vapnen i din borg!

II

Svar.

Resignera lösen lyder,
Broder, enligt din etik,
Och den satsen nogsammt pryder
Den, som är på medgång rik.

Den som äger millionen,
Sörjer ej, när kronan går.
Den, som fått sin plats på tronen,
Under allt sin hyllning får.

Resignera de predika,
Hvilkas väg i ljuset går.
Texten är för alla lika,
Samma tolkning den ock får.
Resignera — det är trösten,
Som den sorgsne får till lifs.
Sommarkläder uti hösten
Frusne tiggarn gärna gifs.

Har du sett din sol gå neder
På din ljusa lefnads färd?
Har du känt, när vägen leder
In i sorgens mörka värld?
Har du uti öken öde
I egyptiskt mörker gått,
Har den lefvande bland döde
Du i tårar söka fått?

Har du då stått kall och säker
Klippan lik i hafvets svall,
När mot henne stormen vräker
Jättelika böljors fall,
Har ditt öga icke tårats,
När du mötts af motgång hård:
Har ditt hjärta icke sårats,
När du förts till dödens gård? —

Då kan du väl högljudt tala
Om en stolt resignation
Och en lidande hugsvala
Likt ett utstött nådehjon,
Som om lifvets nödtorft tigger
Vid den rikes stängda dörr,
Som i sår och trasor ligger
Lik en Lazarus från förr.

Aldrig har okunnigheten
Utaf anor stolt och dryg
Och om andras nöd förveten
Varit tveksam, rädd och blyg.

Allt den vill förstå och känna
Och för allt ge kloka råd.
Men när såren smärtsamt bränna,
Den ej har en gnista nåd.

Lätt det är att lära andra
Att sin väg otadligt gå,
Lätt det är den slagne klandra
Och den svage hudflängd få.
Resignera, resignera
Ropas högt och ropas vidt!
»Tacka Gud, att icke flera
Törnen på din väg han spridd!»

Kan resignationen stämma
Blodets ström från hjärtats sår;
Kan den elden hejda, hämma,
När ditt hus i lågor står;
Kan den utestänga nöden
Från ditt hus, ditt hem, din härd;
Kan den offret ifrån döden
Föra upp till lifvets värld?

Nej! Min broder! Dålig salfva
Bjuder du mot lifvets sår.
Här som vid mesyrer halfva
Mera lidande man får.
Se ditt plåster icke helar
Några sår från lifvets strid.
Där en viktig insats felar:
Nåd, som bjuds i rättan tid.

Brefvet.

Bland alla de bref, som spridas
Hvar dag rundt om i vårt land,
Ett enda hon vet förbidas
Med hjärtats känslor i brand.

Hon spejar ifrigt i kvällen
Vid dagens sjunkande sol.
Så varmt hon väntar vid hällen,
Där han tog afsked i fjol.

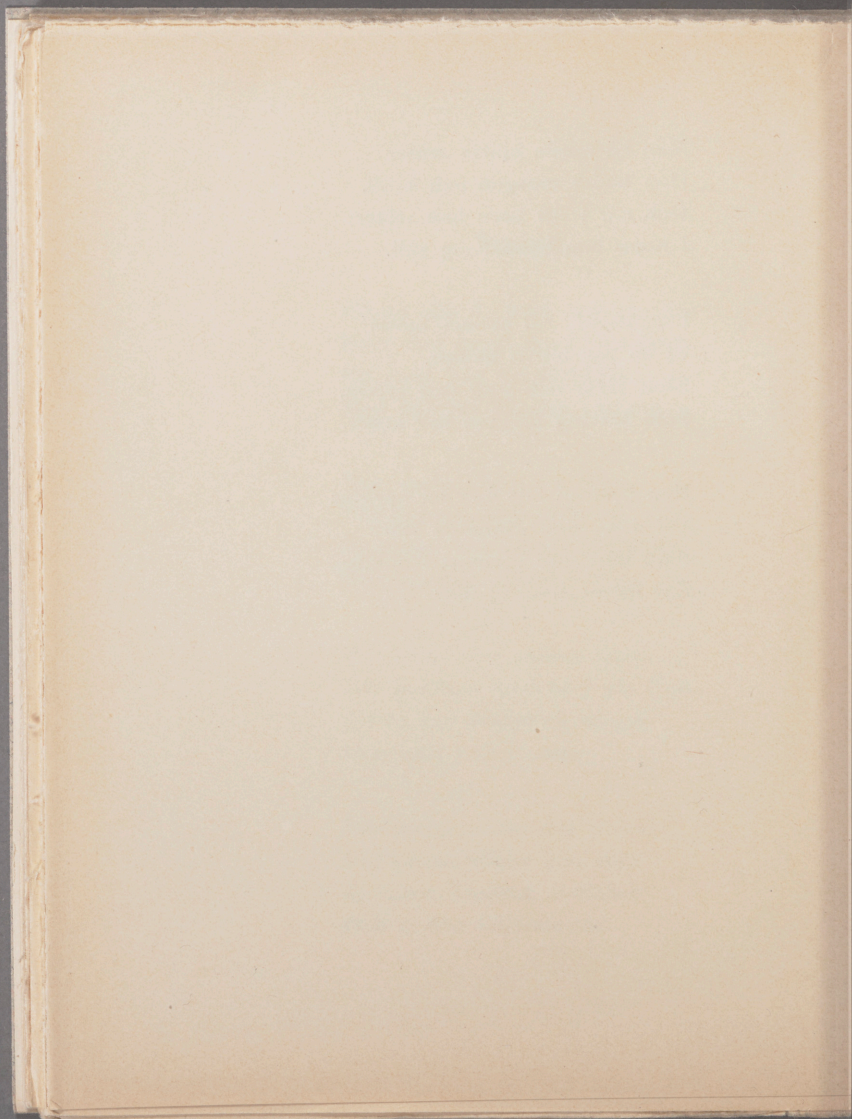
Där leder från staden vägen,
Där postbud med bref går fram.
Ett år hon väntat så trägen
Och ögat i tårar sam.

När morgonrodnaden bräcker
Vid kända stället hon står.
Ej natten längtan utsläcker
Och ej den fallande tår.

Med bäfvande hjärta möter
Hon budet morgon och kväll.
Och när i sitt horn han stöter,
I hopp hon känner sig säll.

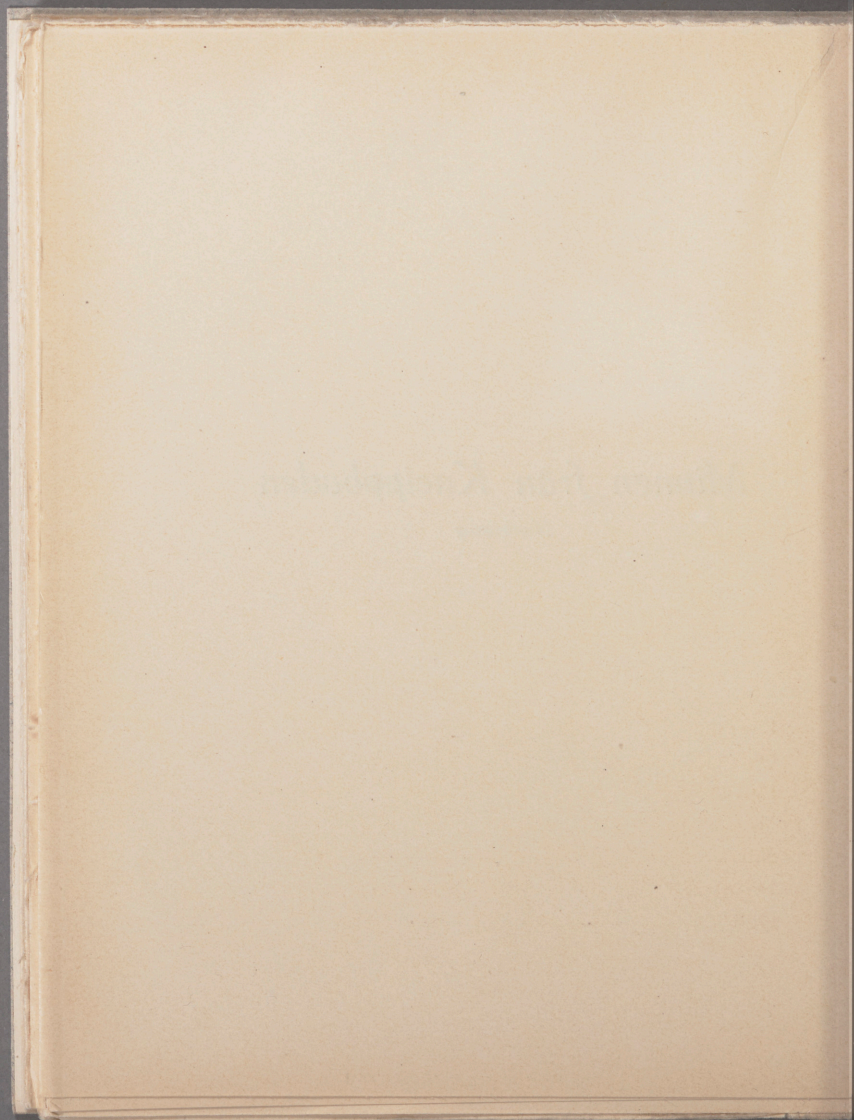
Förgäfves! All hennes möda
Ej än har blifvit belönt,
Blott tårar och sorg den gröda,
Som årslång längtan har krönt.

Hon brefven allt fort ser spridas
Till dem, som väntande stått.
Blott det, som varmast förbidas,
Har målet ännu ej nått.

Minnen från Kneippbaden

Norrköping

I.

På Kneippen.

Vid Kneippen man ligger båd' naken och klädd
Och njuter af solsken och vatten.
I vattsvep man packas bland filter på bädd,
I solen man bär bara hatten.
Den hvitaste hud blir i solljusets glöd
Så smidig och mjuk och så skimrande röd,
Som hälsan allena kan måla.

I svepet man värmes och sofyer så godt
Och glömmer för stunden sin krämpa,
I drömmen det stundom väl känn's något vått,
Men värmen dock smärtan tycks dämpa.
När svep läggs till svep liksom länkar i ked',
Då mjuknar så sakta den stelnade led
Och värkbrutna lemmar bli läkta.

I vatten man sitter. Med vatten man tvås.
 Med vatten man duschas och sprutas.
 Hvar afton i vatten en fotvandring fås,
 Att sömnen dess bättre må njutas.
 I mildaste former man oftast det får,
 Men stundom med blixtkraft det stofthyddan når
 Och drifver ut smärtan med smärta.

För sjuklingar här ett Betesda det är. —
 Må Gud sina gåfvor välsigna,
 Att vattnet med solljus och luft från oss bär
 De krämpor, hvarunder vi digna;
 Att hälsan må komma med mod och med hopp,
 Förnya och stärka den bräckliga kropp
 Och själslifvets krafter föröka.

II.

Aftonstämning.

(Villa Onni.)

Emot balustraden lutad
 Ser jag öfver nejden ut.
 Dagens verksamhet är slutad.

Lyssna öra! Öga njut!
 Njut af fåglasången!
 Njut af böljegången
 På den fagra ström.

Kvittrande fåglars skara
 Hoppa från gren till gren;
 Vågornas prassel svara
 Sakta bland strå och sten.

Under täta löfverk rinner
 Lugn och stilla strömmens band,
 Och bland trädens kronor brinner
 Aftonsolens gyllne brand.
 Vågens klara yta
 Muntra fiskstim bryta
 Under glada hopp.

Grönskande träden röras
 Sakta af vindens fläkt,
 Och genom rymden föras
 Dofter af rosors dräkt.

Men se där, där strömmen kröker
 Bakom albekransad strand,
 Hur en tornprydd kyrka söker
 Med sin spira himlens rand!

Den bland världens vimmel
Mot Guds höga himmel
Stilla pekar opp.

Manande vill hon visa
Uppåt till världars Gud,
Lära oss honom prisa
Med våra böners ljud.

Genom gröna kronors galler
Skimrar som en ström af gull.
Det är aftonsol, som faller
Öfver hus vid stadens tull.
Och dess strålar måla
Fönsterglas, som pråla
Bakom gröna hvalf.

Se hvilka färgspel glimma
Öfver den täcka dal!
Purpurfärgade simma
Strömoln i rymdens sal.

Stillhet råder i naturen,
Dagens oro stannar af.
Som af änglavingar buren
Ur oändlighetens haf

Sänkes aftonfriden
 Efter dag förliden
 Öfver jordens barn.
 Förbannelsen tycks bruten,
 Som kom i fallets stund.
 Och jorden helt insluten
 I Herrens fridsförbund.

III.

Solnedgång.

Se i väster, hvad glöd!
 Hela himlen är röd!
 Det är vådeld på Himmelstalund!
 Se! hur flammorna gå
 Högt på himmelen blå
 Bakom grönskande kronornas rund!

Alle man skynden ut!
 Dröjen ej en minut!
 Skynden ut för att släcka den brand!
 Kommen hit, blifven med,
 Bildn länkar i ked'
 Från den brusande strömfårans rand!

Stannen strömmen i lopp!
Leden vattnet ditopp
Och det gjut öfver flammande haf! —
Men ej människomakt
Kan utsläcka dess prakt
Med allt vatten, som världshafvet gaf.

Ty jag ser, att det är
Aftonsolen, som här
Kläder västern i eldmantelns glöd.
Hvarje gräs, hvarje strå,
Markens träd likaså
Äro svepta i purpur så röd.

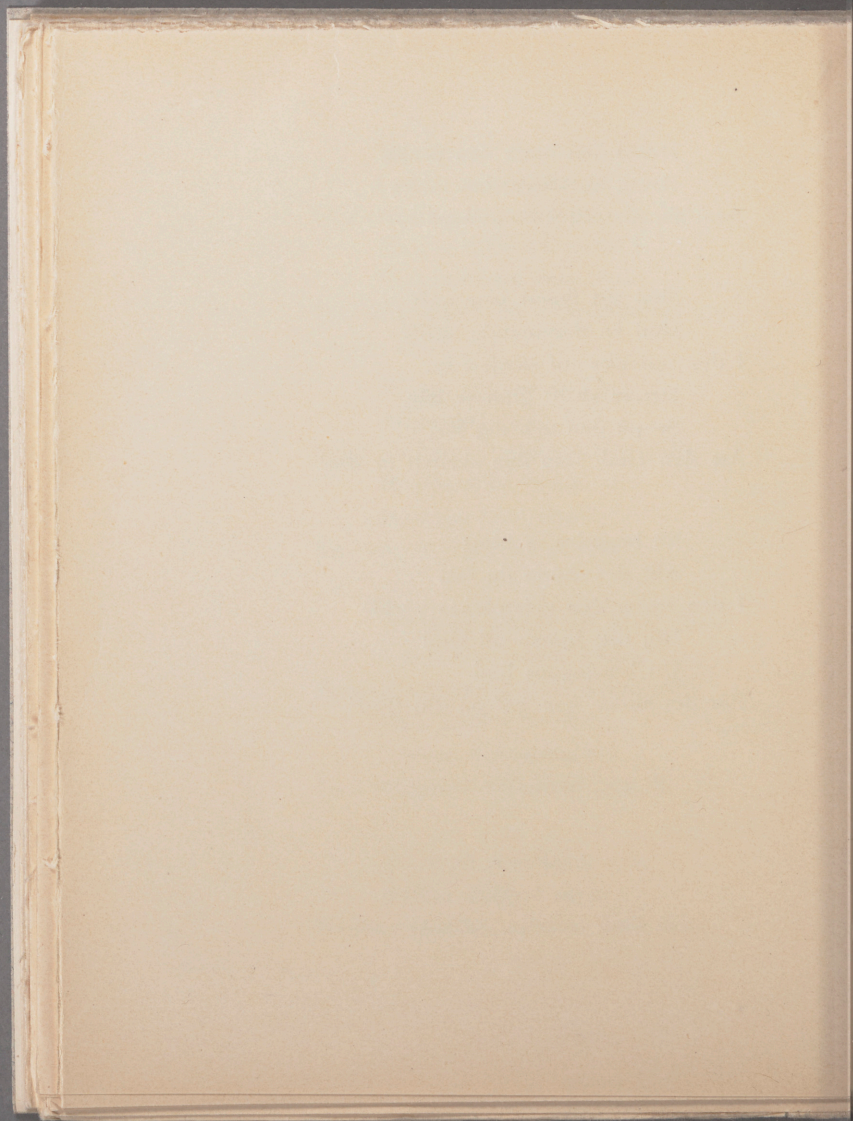
O! Hvad prakt! O! hvad glans
I den flammande krans,
Som af solstrålar flätas kring allt!
Hela jorden ses få
Liksom himmelen blå
En i färgprakt förklarad gestalt.

Se, hvad storslagen syn,
Hvilka under i skyn,
Hvilken skönhet naturen dock har!

Hvem kan måla den prakt,
Hvem beskrifva den makt,
Som sig uttryck i skapelsens tar!

Med sitt finger som stift
Gud en flammande skrift
I den dalande sol skrifvit in.
Denna skrift glänser här,
Se på den och dig lär,
Att den Gud, som den skrifvit är din!

Så beundra ej blott
Allt det sköna du fått
I den stora, den vidsträckta värld!
Höj ditt hjärta till Gud
Uti lofsångens ljud
För det sköna han gaf på din färd!

Aranjouez (-chues)

(Drömmar vid Adelsnäs)

*A*ranjouez, en stad i Spanien vid Tejo 5 mil s. om Madrid, var i äldre tider de spanska konungarnes vårresidens, där de i vårlig glädje och frid bodde. "Dagarne i Aranjouez är till ända". Här taget såsom en bild af en stilla, fridfull plats med vårligt behag och ostörd hvila och glädje, fjärran från lifvets sorger och strider.

I.

Aranjoutez är mina drömmars slott
Med torn och tinnar emot himlens båga.
Dit har min tanke ofta, ofta gått
I sommarsol och uti norrskenslåga.

Jag vet, att där är frid och ljus,
Att blommor växa ur dess grus
Och sig i solen bada.

Uti dess park hörs näktergalens sång,
Som blandar sig med västans sus i träden.
Och blommor spela ljufligt dagen lång
Och tolka fröjderna i detta Eden.

Där finns ej strid, ej sorg, ej kval,
Men glädjeämnen utan tal,
För trötta sinnet hvila.

Aranjoutez! I solens sken jag ser,
Hur dina gyllne tinnar härligt glimma.
När öfver jorden kvällen sänkes ner,
Jag ser dig stråla än i nattlig timma.

Tänkt och känt.

Du glimmar då af idel ljus
 Liket drömda sagofeers hus
 Och skingrar nattens mörker.

Mitt hjärta tärs af längtans vilda brand,
 Den härjar som en vådeld i mitt sinne;
 Och ljufva drömmar från min barndoms land
 Liket ättehögar stiga i mitt minne.

Där jordats mången barndoms dröm,
 Så mången känsla vek och öm
 Med hjärtats djupa längtan.

Aranjouez! Du fridens ljufva ort,
 När skall jag finna dig och bo därinne?
 Är du en hägring blott och luft din port,
 Är du en dröm, ett irrbloss för mitt sinne?

O Nej, du finns! Jag väl det vet,
 Jag njutit af din härlighet
 Men hittar mer ej vägen.

Vid dagens sol, vid månens bleka ljus
 Jag söka vill, om jag dig ej kan finna.
 Jag vill ej hvila i de stängda hus,
 Men under himmel blå, där stjärnor brinna

I natten tyst ja söka skall
Och följa hvarje stjärnas fall:
Hon kanske visar vägen.

II.

Aranjoutez! Jag fann dig dock
Uppå min färd med möda.
Jag under tårdränkt ögonlock
Dig såg i solen glöda.
Likt jaspis på smaragdets bädd
Du hvilade vid insjöns brädd
I sommarafton fager.

»Som den, som söker ser», jag sett
Mig vida kring i världen.
Jag skådad allt, dit vägen ledt
Min fot på pilgrimsfärden.
Aranjoutez jag aldrig fann;
Det ständigt uti moln försvann,
En hägring för mitt sinne

Jag sökt uti kulturens land,
I skogar stora, sköna.

Jag sökt i öknens heta sand,
I vildmarksängder gröna.
Till kala alpers branta rand
Jag steg i middagssolens brand
Och spejade likt örnen.

Uti kulturens land jag såg
En hetsjakt utan like:
Till gods och guld stod allas håg
Bland fattiga och rike.
Ty rikedomens njutning gaf,
Den lyfter slafvens boja af
För stundens korta nöje.

I skogens gröna, friska famn
Jag trott mig säkert finna
Den lugna, stilla, svala hamn,
Där längtans bål ej brinna.
Men gamla skogen sköflad var,
Aranjouez ej där fanns kvar,
Ej ens ruiners hopar.

I öknen glänste luften röd
Af solens heta strålar.

Den ögat sköna taflor bjöd:
Aranjouez den målar
Så färgrikt skönt, så underbart.
Men ve! Det viker bort så snart:
Mitt drömda slott var villa!

I ödemarken var så tyst
I dunkel midnatts timma.
Af dödens läpp den blifvit kysst
Vid månens bleka strimma.
Min fot bland hyassa törnesnår,
Bland blommors lik och tistlar går
I vilda ödemarken.

Jag såg från Alpens höga brant
En jättevärld förstenad.
På snöhöljdt isfält foten slant.
Min färd, af köld försenad,
Gick högre och allt högre opp,
Men gäckadt var och blef mitt hopp
Och fåfäng all min möda.

Men nu i aftonsolens sken
Jag ser dess tinnar glöda.

Här luften är så mild och ren
Och balsamdofter flöda
Från tusenblommig örtagård,
Där gröna mantelns fina bård
Af ros vid ros är kantad.

Orange och drufvor växa här,
Där friska strömmar brusa.
Ur park, som gröna kronor bär,
Nu vårens sånger susa.
Jag skådar öfver murens krön
In i en lustgård ljuflig, skön.
Är du mitt Eden drömda?

Här ville jag för alltid bo
I ängd så ljuf och fager,
Här kunna hoppets rosor gro
I vårligt solskens dager.
Visst är väl här mitt drömda slott?
Har här jag lön för mödan fått
Och hvila för mitt sinne?

III.

De dagar i Aranjouez
 På fjärlns vingar flyga.
 Knappt dagens gryning hinner ses,
 Förr'n kvällens timmar smyga
 Sig fram till nordisk sommarnatt
 Och komma glädjens muntra skratt
 Att sig i vemod vända.

Skön är här nordens sommardag
 Med sol kring nejd så fager.
 Här bjuder skogen mer behag
 Än söderns lund af lager.
 Här höres foglars friska sång,
 Där natt är kort och dagen lång
 Och tusen blommor dofta.

I mitt Aranjouez jag var
 Blott några korta dagar.
 Men bördan lättats, som jag bar,
 Mig oron där ej jagar.
 Jag hört en sommarsagas dröm,
 Som i mitt hjärta hviskat: »Glöm
 En stund de mulna dagar!»

Som efter kulen vintertid
Med storm och kyla bitter
I mitt Aranjouez i frid
Jag nu med glädje sitter
Och njuter af dess härlighet
I fulla drag. Men väl jag vet
Hur snabbt dess dagar svinna.

Snart porten stängs. Aranjouez
Skall aldrig mig tillhöra.
Re'n vid dess ingång ängeln ses
Sitt svärd i flammor föra.
Det bådard slutet af min dröm,
Som var så ren, så ljuf, så öm
Och strålade så fager.

IV.

Jag tänkte blott för dagen lång
När i min borg jag bodde.
Minut var ton, hvar timma sång.
På Edens fröjd jag trodde,
Där döden inga skördar får
Och lifvet obesegradt står
I ständigt vårlig blomning.

För stunden blott här lefde jag
Och glömde hela jorden.
Här vann mitt hjärtas välbehag
En liten ros från norden.
Den rosen i Aranjouez,
Där dock så många under ses,
Allt annat öfverglänser.

Du täcka lund, du sköna dal,
Där jag all oro glömde,
Där jag bland lummig ek och al
Vid vattubäckar drömde!
Jag drömde dröm så sommarljus;
Jag byggde luftslott, feers hus,
Där fröjd och lycka bodde.

Jag mer än landets konung var
I vårljus vrå af världen.
Han krona bär, han makten har
Och ståt och prakt kring härden.
Jag ensam kom, jag ensam går
Men mer af lyckan jag dock får
Än han i kungaglansen.

Jag lyckan grep i vingen här
I ljusa, ljufva drömmar.
Mig frid och glädje hon beskär
Likt vattenrika strömmar
Och »Rosa Svecica» jag har
Inför mitt öga alla dar
Med ljufelig doft och fägring.

O, ljusa dröm i sommarnatt,
Du sköna barndoms-saga!
Jag hellre än Golkondas skatt
Vid val dig skulle taga.
Så mildt du läker alla sår,
Som jag bland livvets törnesnår
Har rifvit upp på färden.

Uti Aranjouez en dag
En härlig väf jag väfde.
Min dröm till inslag hade jag,
Den dröm, som sorgen kväfde;
Mitt ljusa hopp min ränning var,
Som öfver mörka djup mig bar;
Mitt hjärtas slag slog samman.

Lik spindelns nät min väfnad var:
 Af livvets storm den sprängdes.
 Från friden, här jag njutit har,
 Till kamp och strid jag trängdes.
 Det finns för mig ej rast, ej ro
 Och ej en plats, där jag kan bo
 Och om min lustgård drömma.

Ur drömdt Aranjouez en kväll
 Jag drefs till mörka natten.
 Dess portar stängdes med en skräll,
 Som genljöd kring dess vatten.
 Jag åter ensam på min stig
 Med såradt hjärta går att dig
 Min längtans lustgård söka.

V.

Aranjouez! Du här ej fanns!
 Allt var en dröm, en villa
 Blott brutna strålar från din glans
 Jag såg i stunder stilla.
 Min heta längtan blott det var,
 Som under ljusa sommandar
 Med hägringar mig dårat.

Där jag dig sökt, du icke fanns. —
 Finns du väl här i gruset? —
 En hejdad tår i ögats frans
 Blef prisman blott för ljuset,
 Som skimrande sig bröt däri
 Och likt en sagas trolleri
 Blott gyckelbilder visat.

Min ljusa tro då fåfäng var,
 Mitt hopp ett irrbloss bara!
 Allt, hvad för mig ännu finns kvar,
 Är källorna vid Marah.
 Vid deras brädd jag sitta får
 Och bittert vatten med min tår
 I sorg och suckan blanda.

Nog var väl drömmen ljus ändå
 Och villan skön och fager?
 Så ljuflig som en himmel blå
 I nordisk sommardager:
 Jag ville drömma natt och dag
 Och tidens flykt med klockans slag
 Uti min dröm förgäta.

Men paradiset's portar stängts,
 Som drömmen öppnat vida.
 Ur drömdt Aranjouez jag trängts
 På törnströdd väg att lida.
 I fjärran såg jag vårlig fröjd
 Med sol och ljus från himlens höjd.
 Nu skymta nattens spöken.

I dunklet re'n jag höra kan,
 Hur gäckande de håna. —
 På allt, hvad ljust och ljuft jag fann,
 De nu mig vilja råna.
 I mörka tankar, nattens barn,
 Jag vill ej snärjas i ert garn.
 Min dröm vill jag behålla!

VI.

Aranjouez! Du fridens ort,
 Har jag dig ändtligt funnit?
 Uppå min färd till grafvens port
 Med trötta steg jag hunnit.
 Mörk är väl grafven, men ändå
 Jag känner hjärtat ifrigt slå,
 Som om det målet hunnit.

Allt starkare slå hjärtats slag
Mer het min längtan blifver.
Och fastän långsamt hvarje dag
Mig närmre målet drifver.
I grafven är så stilla tyst
Och som ett barn af modren kysst
Jag där i frid skall slumra.

Dit når ej tidens storm och strid
Och ej dess våld och villa.
Där råder ljuflig sabbats frid
Och åren gå så stilla.
Väl glömmas man där, men glömmes ock,
Hur ofta tårdränkt ögonlock
Ett tröttat öga dolde.

Där får jag hvila, hvila ut
Från oro och bekymmer.
Där blir till sist för alltid slut
På allt, som blicken skymmer.
Ty blicken slocknat, känslan dödt;
Den varma längtan, hjärtat födt,
Med hjärtat göms i jorden.

Aranjoutez! Så var du blott
 En graf i tysta mullen.
 De tinnar på ditt gyllne slott
 Den gräsbevuxna kullen.
 Så grusas, hvad jag byggde opp
 I ljusa drömmars fagra hopp:
 Aranjoutez är — grafven.

Men hjärtat vill ej stanna här
 Vid grafvarnes Nirvana.
 Det vill ej sätta endast där
 Ett mål för livvets bana.
 Det kräfver hopp i livvets strid,
 Det ropar på en evig frid
 Med lifvet i förening.

VII.

O nej! O nej! Du är ej här
 I grafvens mörka klyfta.
 Min ande är ej hemma där;
 Den vill sig högre lyfta.
 Dess vingar växa, växa ut
 Allt starkare. Vid livvets slut
 Kan grafven dem ej gripa.

Hvad jag har byggt bland grus och mull
I drömmar fagra, ljusa,
Likt barnets korthus föll omkull
Vid stormar, som här brusa.
Jag byggde och jag byggde om,
Min dröm ej till fulländning kom.
Den stannade vid grafven.

Visst skall jag också gömmas där
Inunder gröna kullen.
Men blott, hvad dödligt hos mig är,
Sig blanda skall med mullen.
Min ande, där min längtan brann,
Som här sin lustgård aldrig fann,
Sig ofvan jorden svingar.

Min lustgård! O! Jag skådar dig
I vårlig fröjd förklarad.
Jag känner nu, du är åt mig
För evig tid förvarad.
Din härlighet, din pärleplans,
Som aldrig här i gruset fanns,
Mitt öppna öga skådar.

Min drömda borg i högre värld
 Byggets upp af allmakts händer.
 Jag därför aldrig på min färd
 Den fann i jordens länder.
 Den lagts på ädelstenars grund
 I evigt vårlig grönskas lund,
 Där lifvets träd slå blommor.

Dess murar äro renadt gull,
 Dess portar pärlor klara,
 Den är af ljus och värme full
 Och fri från sorg och fara;
 Där lyser solens varma glöd,
 Där finns ej tårar, värk, ej nöd,
 Där härskar icke döden.

Jag mellan Brustna moln den ser
 I gyllne färgprakt glimma.
 Till sargadt hjärta tränger ner
 Dess glans i smärtans timma;
 Den läker sår, den gifver hopp,
 Den lyser upp mitt lefnads lopp
 I dödens skuggas dalar.

Tänkt och kändt.

Till det ej här mitt öga såg,
Mitt öra ej hört nämnas,
Som i min tanke doldt ej låg,
Mig öppen utsikt lämnas.
Mitt hjärta jublar vid den glans,
Den härlighet, som blott är hans,
Som jord och himlar danat.

Uti hans lustgård skall en gång
Hos honom jag få vara,
Där evigheten ej blir lång
I sälla väsens skara,
Där sekler som minuter gå,
Där ingen längtan mer skall få
Ett frigjordt hjärta bränna.

Allt, hvad jag här på jorden fann
Så skönt så ljufligt vara,
All fröjd och sällhet, här jag vann,
Var brutna strålar bara,
Som trängde hit till jordens grus
Ifrån min borg, min faders hus,
Som aldrig skall gå under.

Solstrålen.

En solskensstråle till mitt hus
Igenom molnen bröt
Och rummen bada sig i ljus,
Som öfver allt sig göt.

Ljus tränger in i hvarje vrå,
Det bryts i speglars glas;
Det ses en gyllne gloria slå
Kring blomman i dess vas.

Mer skär än förr blir hennes prakt
Och ljufvare dess doft.
Det är som af en högre makt
Hon frigjorts från allt stoft.

Nu dystra skuggor vika bort,
Som gjorde mörk min dag
Och tiden flyr, min dag blir kort,
Jag glömmer klockans slag.

Min gamla boning blir ett hem,
Där glada tankar gro.
Den ljufva strålen väckte dem
Till lif med hopp och tro.

I ljuset växer plantan opp,
I skuggan snart den dör.
Så kväfs i mörker tro och hopp
Men ljus dem starka gör.

Den solskensstrålen, som jag såg
Vid Brustna molnets rand,
Nu återspeglas i min håg
Likt aftonsolens brand.

Du klara stråle, tack för allt,
För värme, ljus och vår!
Du kläder allt i ny gestalt,
Där segrande du går.

Så stilla leder du min stig
Mot ljusets sköna land.
Uti ditt sken jag känner mig
Som förd af högre hand.

Till mig du kom som sänd af Gud,
Hans ärenden du gått.
Du var hans goda sändebud,
Som ljusa tankar sått.

Jesaias 9: 2—7.

Det folk, som uti mörkret satt
Och uti dödens skuggas natt,
Ett ljus så klart får skåda.
I jordens grus skall detta ljus,
Som kom från himlafadrens hus,
Stor fröjd åt dem bebåda.

Alla falla
Ned till jorden;
Löftes orden
Äro sanna.

Prisen Herren! Hosiannah!

Man glädes som i skördens tid,
Som då man efter ändad strid
I frid får byte dela.
Ty Gud till pris mot skuldrors ris,
Som smärtat på så många vis,
Nu hjälp ej mer skall fela.

Lossadt, krossadt
Är nu oket;
Sorjedoket,
Som så tryckte,
Gud från allas anlet ryckte.

Nu krigets mantel blodbestänkt
Åt eldens lågor skall bli skänkt
Med våldets vapen alla.
I allan tid med ostörd frid
Skall hvarje folk på jorden vid
Få Herrens namn åkalla.

Agans, klagans
Dar upphöra.
Gud skall föra
Dem till ljuset,
Som går ut från faderhuset.

Ty gifven är åt oss en son,
Ett barn, som kommit ofvanfrån
Att oss ur synden lösa.
De vilsna får ur törnesnår
Och den till usla brunnar går
Att orent vatten ösa

Dragas, tagas
Till hans rike,
Som sin like
Ej skall finna,
Men från jorden himlen hinna.

Han detta rike stärka skall
Mot hvarje våld och olycksfall
Och emot syndens smitta.
I evighet rättfärdighet
Med dom, som utaf väld ej vet,
Skall där på tronen sitta.
Nöden döden
Där ej råda.
Han skall båda
Lif åt alla,
Som inför hans fötter falla.

Stå upp i dag och prisa Gud
För detta underbara bud,
I morgonväkten ljuder.
O! mänska hör, hur änglars kör
För konungen sitt lof framför:

»Ära, Ära,
Gud i Höjden!
Delen fröjden,
Unga, gamla,
Låten kring hans tron er samla!»

Kriget.

Krigets ande är lössläppt vorden!
Åter darrar och bäfvar jorden
Inför afgrundens hämske son.
Suckar höras och tårar gjudas,
Brustna ögon i döden slutas.
Luften dallrar af striders dån.
Ödeläggelse tecknar färden,
När han rider igenom världen.

Ryttarn är han på röde hästen.
Öfver städer och starka fästen,
Öfver böljande sädesfält,
Öfver höjder och genom dalar,
Genom skogarnes höga salar
Har den vilde sin kosa ställt.
Grymt hans öga omkring sig blickar,
Ofärdsbud till hvart hem han skickar.

»Upp att mörda!» hans rop nu skallar.
 Son och make till strid han kallar,
 Sliter brudgum från brudens bröst,
 Bort från barnen han fadren rycker,
 I hans hand han geväret trycker,
 Mord-törst tänder han med sin röst.
 Kainssinne, som sof, han väcker
 Och all miskund i hjärtat släcker.

Hör, kanonernas dofva dunder!
 Bergen bäfva. Nu allt går under!
 Luften skriar vid kulors slag!
 Se, hur kullarne blixtra, glöda,
 Himlens strömoln snart färgas röda:
 Morgonrodnad till blodig dag!
 Röde ryttarn i rymden rider,
 Hånfullt löje på läppen glider.

Snart man hör, hur på slagfält vida
 Krigets offer i smärta kvida,
 Vän och fiende om hvaran'.
 Nyss de stormade fram så käcka,

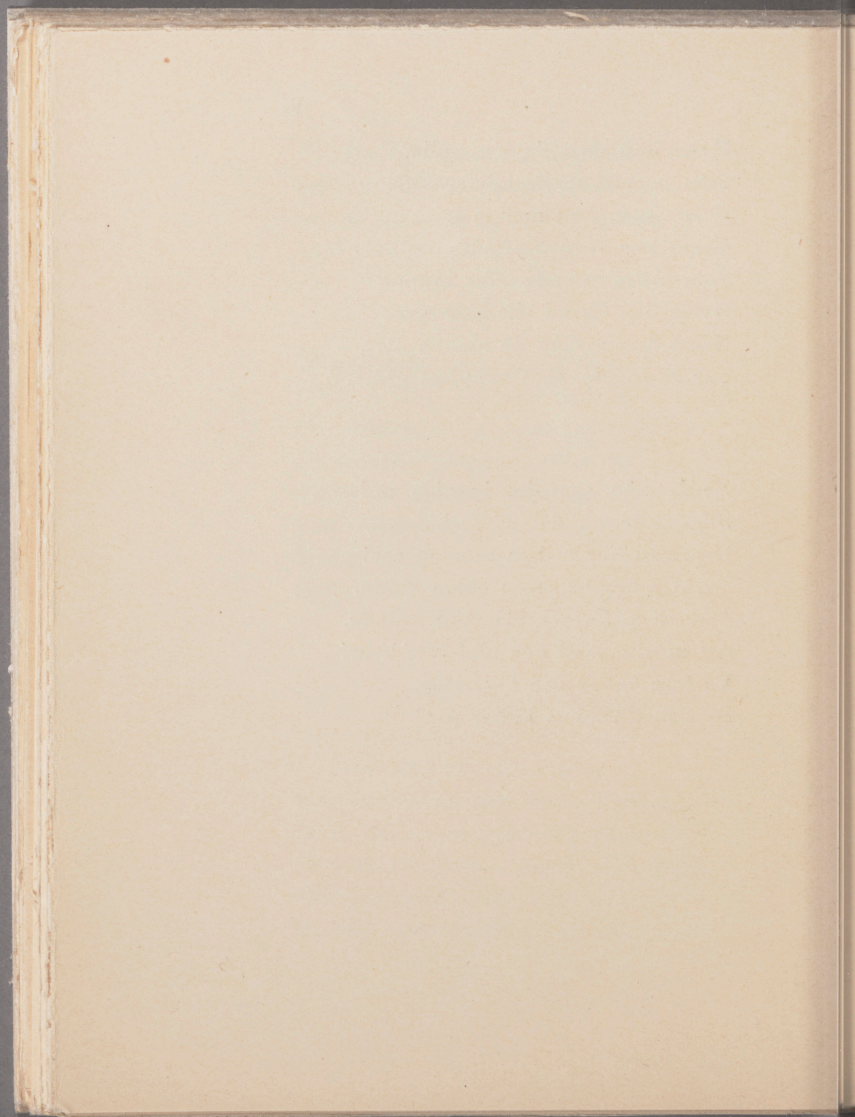
Nu den blodiga mark de täcka,
Där den mördande striden brann.
De ha skördats, en blodig gröda
Utaf sårade och af döda.

Lifvets ström utur såren rinner,
Glödhet feber i pulsar brinner,
Öfverallt hörs ett smärtans stön.
Jämmerskri genom rymden föres
Och från bleknande läppar höres
Likt en snyftning den sista bön,
Medan dödar ur eldgap ljunga
Och på blixtrande klingor gunga.

Städer grusas och byar brinna,
Flitens skatter i rök försvinna,
Allt blir sköfladt och ödelagdt:
Bondens enkla men trefna hydda,
Slott, där salarne blifvit prydda
Med all rik'domens glans och prakt,
Markens gröda, som löfte gifver,
Nu af kriget förhärjadt blifver.

Hvem kan tälja de tårar alla,
Som på bleknande kinder falla
Ifrån ögon, som mer ej le?
Hvem kan svedan af såren känna,
Som mång'tusende offer bränna?
Hvem kan lindra allt hjärte-ve?
Hvem kan maken ge maken åter,
Far åt barnet, som hopplöst gråter?

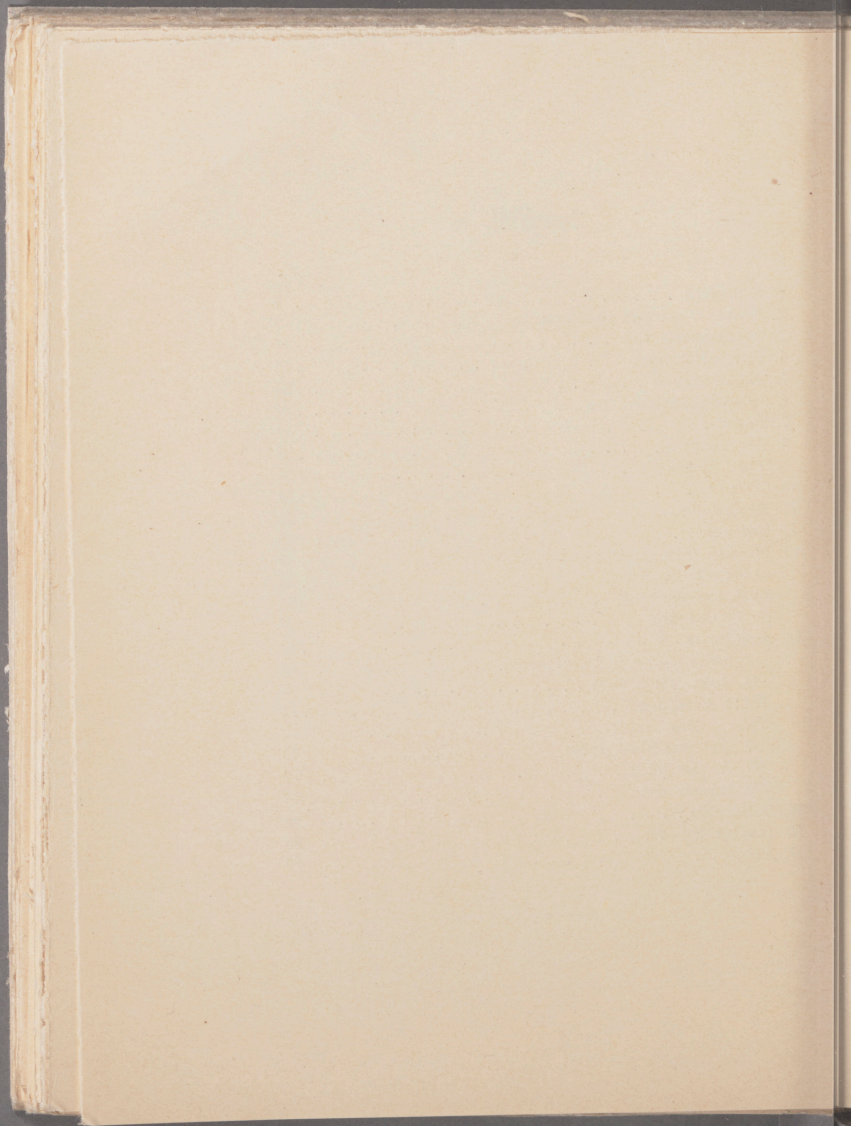
Ve de män, som den bundne anden
Släppte lös ur de snäfva banden,
Hvarmed hittills han bunden var!
Ve, den handen, som elden tände,
Som så lycka och välstånd brände,
Att blott armod och nöd blef kvar!
Ve från enkor och faderlösa,
Som få lidandets källor ösa!

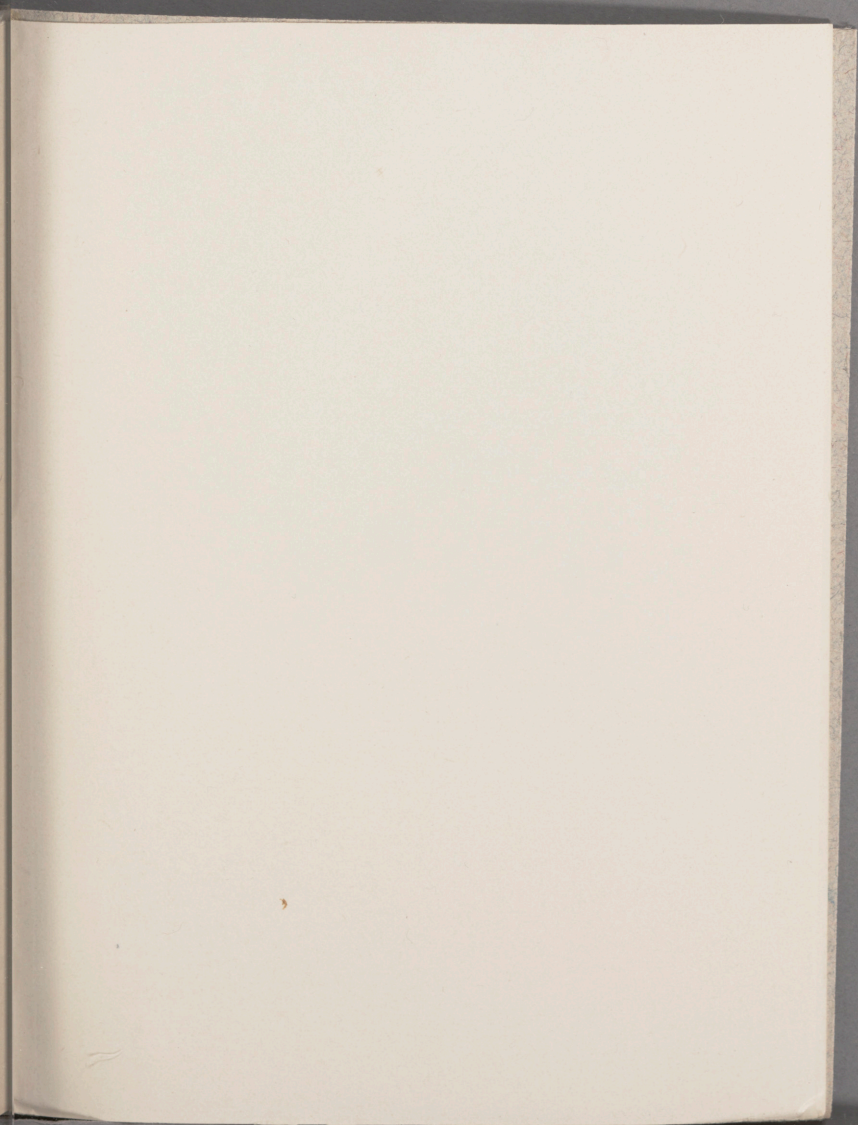

Innehåll.

	Sid.
1. Aftonfrid	7
2. Gustaf Vasa och skidlöparne	9
3. Regementets son	14
4. Tempelreningen	17
5. Tiggarflickan	23
6. Julaftonstankar	26
7. Syner	29
8. Ett minne	32
9. Vid folianten	35
10. Oskuld	37
11. Resignation I—II	41
12. Brevet	50
13. Minnen från Kneippbaden	53
a) På »Kneippen»	55
b) Aftonstämning	56
c) Solnedgång	59
14. Aranjouez	63
I. Drömmen om Aranjouez	65
II. Sökt och funnet	67
III. I Aranjouez	71
IV. d:o	72
V. Det var blott dröm	75
VI. Är det här?	77
VII. Här är det	79
15. Solstrålen	83
16. Jesaias 9: 2—7	86
17. Kriget	90

UPPSALA 1911
ALMQVIST & WIKSELLS
BOKTRYCKERI-A.-B.

Pris 1 Kr.

